

Elektronika a Mikroelektronika A4B34EM

6. přednáška

- Unipolární tranzistory
- Aplikace a vlastnosti

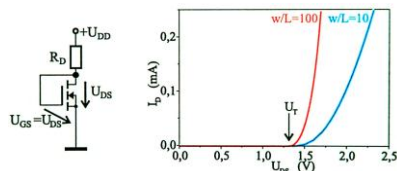

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

MOSFET aplikace

Diodové zapojení MOSFETu

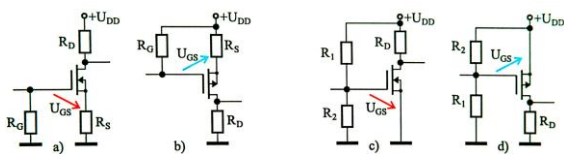

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Nastavení pracovního bodu

- Nastavení pracovního bodu tranzistoru se zabudovaným kanálem pro $U_{GS} \ll 0$:

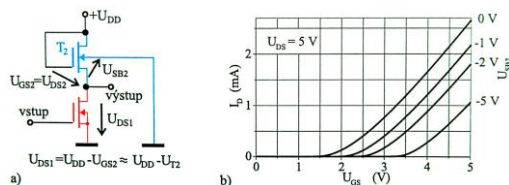

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zapojení z aktivní zátěží

- Tranzistor T2 je v diodovém zapojení – aktivní zátěž
- Charakteristika ukazuje vliv předpětí source-substrát na převodní charakteristiku

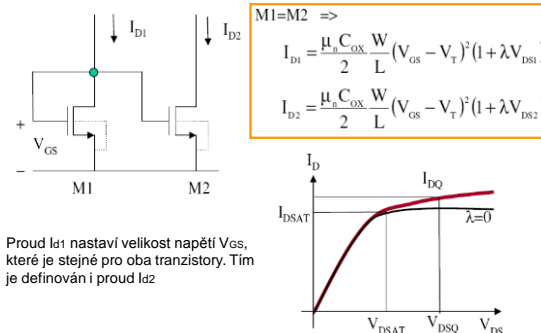
Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Proudová zrcadla a základní zesilovací stupně

Proudové zrcadlo

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Princip činnosti

Oba tranzistory mají shodné vlastnosti
Tranzistory jsou v aktivním režimu

$$I_{D2} = \frac{\mu_n C_{OX}}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_2 (V_{GS} - V_T)^2 (1 + \lambda_2 V_{DS2})$$

$$I_{D2} = \frac{\mu_n C_{OX}}{2} \left(\frac{W}{L} \right)_2 (V_{GS} - V_{T2})^2 (1 + \lambda_2 V_{DS2})$$

$$I_{D1} = \frac{K_{P2} (V_{GS} - V_{T2})^2 (1 + \lambda_2 V_{DS2})}{K_{P1} (V_{GS} - V_{T1})^2 (1 + \lambda_1 V_{DS1})} N I_{D1}$$

Chyba: $\approx \lambda_2 V_{DS2} - \lambda_1 V_{DS1}$ $\lambda \propto \frac{1}{L}$

Chyba: $\approx K_{P2} - K_{P1}$

Chyba: $\approx V_{T2} - V_{T1}$

Zvýšením délky kanálu se redukuje chyba nepřesnosti zrcadlení

Chyba může být minimalizována správným layoutem

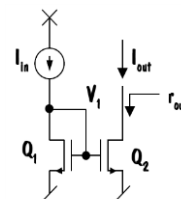

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Jednoduché proudové zrcadlo CMOS

- Použití:**
  - Zdroj proudu
  - Násobička proudu
  - Aktivní zátěž s vysokým odporem

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Základní zesilovací stupeň CMOS

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným sourcem

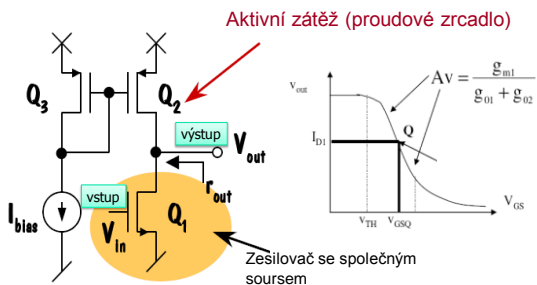
- Nejpoužívanější zesilovací stupeň, zejména vyžadujeme-li vysoký výstupní odpor
- Aktivní zátěž zajišťuje vysoko-impedanční zatížení bez nutnosti použití odporu vysoké hodnoty nebo vysokého napájecího napětí
- Pomocí aktivní zátěže je při daném napájecím napětí dosaženo většího zisku (zesílení)
- Např.: při zátěži $1M\Omega$ a požadavku na proud $100\mu A$ bychom potřebovali napájecí napětí $1M\Omega \times 100\mu A = 100V$

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným sourcem

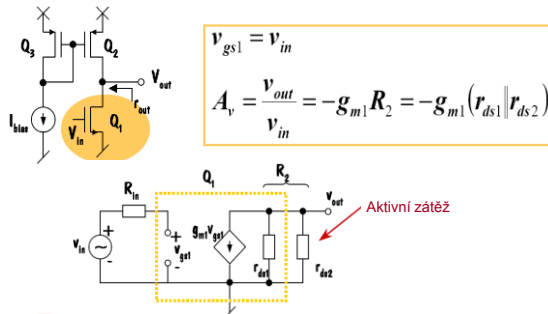

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným sourcem Model pro malý signál

Tranzistory Q2 a Q3 musí být v aktivním režimu

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným drainem sledovač

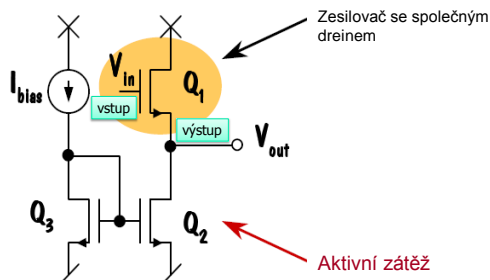
- Nejčastější použití – napěťový buffer (napěťový sledovač)
- Napěťový zisk se ideálně blíží jedné
- Proudový zisk $\gg 1$

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným drainem sledovač

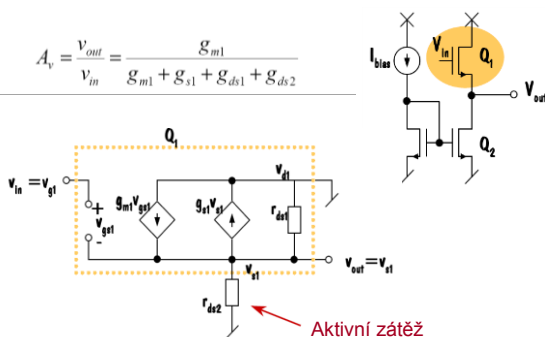

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným drainem Model pro malý signál

$$A_v = \frac{v_{out}}{v_{in}} = \frac{g_{m1}}{g_{m1} + g_{s1} + g_{ds1} + g_{ds2}}$$

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným gatem

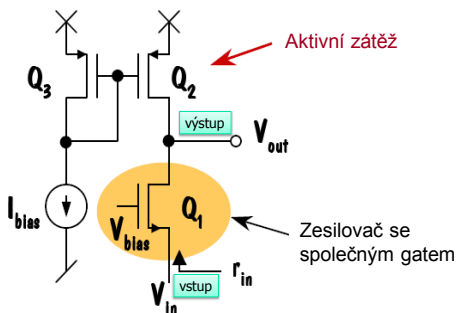
- Zesilovač SG vykazuje malý vstupní odpor
- Příklad použití:
  - Terminátor datové linky se vstupní impedancí 50Ω
  - První stupeň zesilovače kde je nutné zesílit proud místo napětí

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL

Zesilovač se společným gatem

Jiří Jakovenko – Elektronika a Mikroelektronika - Katedra mikroelektroniky – ČVUT FEL